

СЕКЦІЯ 15. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН БІОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ

УДК 378.147:316.776:615.8-051

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ.

Г.О. Гаврилюк-Скиба

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, бульвар Тараса Шевченка 13, Київ, 01601, Україна

В умовах інтеграції вищої освіти і науки в Україні, у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця запроваджуються нові освітні стандарти, реалізація яких базується на основі інноваційних підходів в науковій діяльності шляхом проведення сучасних високотехнологічних наукових досліджень, постійних інновацій в модернізації та удосконалень класичних методів навчання, забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, що є важливою складовою в підготовці конкурентоспроможного високоякісного фахівця на ринку праці. Тому, вже з першого року навчання у вищому навчальному закладі створюються умови для формування в студентів креативності, мобільності, культури критичного мислення та рефлексивного аналізу, комунікативної культури та професійної комунікативної компетентності [7].

Комунікативна компетентність це – встановлення контакту, слухання, розуміння та застосування вербальних, і невербальних засобів у бесіді (з пацієнтами та їх рідними), її структурування та формулювання запитань при збиранні скарг, анамнезу. Важливим є також уміння контролювати особисті емоції, поведінку, проявляти толерантність до стилю спілкування та поведінки хворого, вміння мотивувати хворого до лікування. Крім того, комунікативна компетентність забезпечує професійно-особистісний розвиток і саморозвиток, яке включає: розуміння і тлумачення професійних термінів, понять, повага до своїх колег, здатність брати на себе відповідальність за прийняті рішення у професійному середовищі [1].

Такі умови вимагають індивідуального особистісного підходу, гнучкого використання різноманітних, креативних, сучасних педагогічних методів, які будуть спрямовані не тільки на засвоєння і накопичення теоретичних фахових знань, умінь, навичок на кожному занятті, але й набуття і вдосконалення комунікативної компетентності, виховання креативної особистості майбутніх фахівців охорони здоров'я у сферах загальної та професійної комунікації [8].

Навчальна дисципліна «Медична біологія» є вибірковою дисципліною для студентів першого курсу за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація». Формою організації навчального процесу даної дисципліни згідно освітньо-професійної програми є лекції, практичні заняття, аудиторна та позааудиторна самостійна робота, консультації. Якщо під час лекції відбувається подання

інформації, то в процесі практичної роботи та консультування для забезпечення ефективного засвоєння студентами навчального матеріалу, викладач організовує наукову дискусію, активізує аналітичну діяльність студентів, і це дає поштовх до розвитку та набуття їх комунікативного потенціалу і навичок роботи в колективі, допомагає розвивати ініціативність, товариськість, гнучкість, тактовність в процесі обміну думками. Самостійна робота допомагає навчатися активно та усвідомлено, самостійно набувати знання, розкриває і мобілізує потенціал кожного студента, розвиває та формує нові навички, активізує і стимулює допитливість, креативність та творчість кожного студента. Позиції педагогів спрямовані на їх підтримку, мотивування, розвиток їх критичного мислення, відповідальності. При цьому педагог враховує і моделює навчальну діяльність студентів згідно їх індивідуальних особистісних особливостей.

В Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця на кафедрі біології «для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» згідно чинної робочої програми вибіркової навчальної дисципліни «Медична біологія» [6] розроблено комплекс засобів для навчання який забезпечується на платформі дистанційного навчання LIKAR_NMU [4]. Слід констатувати, що LIKAR_NMU – це дієва платформа для використання навчального контенту: силабус навчальної дисципліни, мультимедійні презентації лекцій та матеріали для підготовки та виконання практичної аудиторної і позааудиторної самостійної роботи. Обов'язковим компонентом проведення контролю студентів є оцінювання та аналіз тестових завдань на платформі. Крім того, складовими навчально-методичного комплексу є книги за тематикою дисципліни «Медична біологія» [2, 3]. У студентів для поглибленого навчання є змога скористатись електронним записом до послуг бібліотеки Національного медичного університету імені О.О. Богомольця [5].

Отже, формування комунікативної компетентності майбутніх фізичних терапевтів займає важливе місце у їх фаховій підготовці починаючи вже з першого курсу. Системний підхід, чітке планування та належне навчально-методичне забезпечення навчального процесу, особистісно орієнтований підхід допомагає студентам здобувати знання усвідомлено, активно розвивати свої особистісні та професійні комунікативні навички, і в результаті – досягти бажаних результатів в опануванні обраної ними професії, досягти бажаних результатів, що і дасть їм можливість бути висококваліфікованим, конкурентоспроможним фахівцем на сучасному ринку праці.

Література

1. Комунікативні навички лікаря: Підручник / О.С. Чабан, О.О. Хаустова, І.А. Коваль, Ц.Б. Абдяхімова, А.Е. Асанова, Д.О. Асонов, В.Г. Безшейко, А.О. Дорохіна, К.І. Клебан, І.Р. Мухаровська, Г.М. Науменко, А.О. Олійник, В.Ю. Омелянович, Д.М. Сапон, Л.В. Сак, Л.Є. Трачук, І.О. Франкова, за заг. ред. О.С.

Чабана; наукова редакція й укладання О.О. Хаустова, І.А. Коваль; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця – Київ: Медпринт, 2022. – 400 с.

2. Медична біологія: Підручник / В.П. Пішак, Ю.І. Бажора, Ш.Б. Брагін, З.Д. Воробець, С.І. Дубінін, Г.Ф. Жегунов, Л.С. Ковальчук, В.О. Корольов, О.В. Костильов, Н.А. Кулікова, Р.П. Піскун, О.В. Романенко, О.Г. Слесаренко, М.В. Стеблюк, С.М. Федченко; За ред. В.П. Пішака, Ю.І. Бажори. – Видання 3-є. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2017. – 608 с

3. Медична біологія: Посібник з практичних занять / О.В. Романенко, М.Г.Кравчук, В.М. Грінкевич, О.В. Костильов; За ред. О.В. Романенка. – 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 472 с.

4. Платформа дистанційного навчання LIKAR_NMU URL: https://nmuofficial.com/news/pro-organizatsiyu-navchannya-studentiv-na-platforni-dystantsijnogo-navchannya-likar_nmu.

5. Форма для дистанційного запису до бібліотеки Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. URL: <https://librarynmu.com/zapyt-do-biblioteku>.

6. Офіційний сайт кафедри біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця <https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/department-of-biology/navchalno-metodychna-robota/>.

7. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами; у редакції від 16.04.2017, підстава № 1958-19) – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

8. Формування професійної комунікації у студентів закладів вищої освіти, Ю.Л. Кучин, Ергард Н.М. // First Scientific and Practical Conference with international participation «Communication as a necessary component of the educational process of future doctors and pharmacists» (December, 14,2022) / Ukrainian scientific medical youth journal, Vol. 135 № 4, Supplement №2 (130) 2022.